

Računovodstvo sportskih udruga

Budim, Iva

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:148:985664>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported](#) / [Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-02**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Preddiplomski stručni studij
Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i financije

RAČUNOVODSTVO SPORTSKIH UDRUGA

Završni rad

Iva Budim

Zagreb, lipanj 2022.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Preddiplomski stručni studij
Poslovna ekonomija - smjer Računovodstvo i financije

RAČUNOVODSTVO SPORTSKIH UDRUGA
SPORTS ASSOCIATIONS ACCOUNTING

Završni rad

Student: Iva Budim

JMBAG studenta: 0067606047

Mentor: Doc. dr. sc. Sanja Broz Tominac

Zagreb, lipanj 2022.

IVA BUDIM

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ZAVRŠNI RAD
(vrsta rada)

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu,

(potpis)

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Metode istraživanja	1
1.3. Struktura rada	1
2. RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	3
2.1. Definicija, obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija	3
2.2. Način osnivanja neprofitnih organizacija	4
2.3. Vrste neprofitnih organizacija	5
2.3.1. Sportske udruge.....	6
2.4. Osnove računovodstva neprofitnih organizacija	7
2.5. Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija.....	9
3. SUSTAV SPORTA I SPORTSKIH DJELATNOSTI	11
3.1. Definiranje sporta i sportskih djelatnosti.....	11
3.2. Zakonska regulativa.....	12
3.3. Oblici udruživanja	12
3.4. Poslovanje sportskih udruga	14
4. RAČUNOVODSTVO I FINANCIJSKO POSLOVANJE NA PRIMJERU „RK PODRAVKA VEGETA“.....	16
4.1. O klubu	16
4.2. Revizorsko izvješće	18
4.3. Financijski izvještaji.....	18
4.3.1. Račun dobiti i gubitka.....	19
4.3.2. Bilanca	21
4.3.3. Izvještaj o novčanom tijeku.....	23
4.3.4. Izvještaj o promjenama kapitala	25
4.3.5. Bilješke uz financijske izvještaje.....	26
4.4. Financijska sredstva	35
5. ZAKLJUČAK	36
LITERATURA	37
POPIS GRAFIKONA I TABLICA	39

1. UVOD

U ovom dijelu rada definiran je cilj rada, predmet i metode istraživanja te je opisan sadržaj, odnosno prikazana je struktura završnog rada.

1.1. Predmet i cilj rada

Računovodstvo je uslužna funkcija funkciji upravljanja i najznačajniji dio ukupnog informacijskog sustava te u njemu nastaje većina informacija potrebnih u procesu poslovnog odlučivanja. U Hrvatskoj se razlikuju tri računovodstvena podsustava od kojih jedan podsustav čini računovodstvo nevladinih odnosno neprofitnih organizacija. Neprofitne organizacije pravne su osobe osnovane prvenstveno s ciljem i svrhom zadovoljavanja zajedničkih opće korisnih i društvenih potreba bez usredotočenosti na ostvarivanje dobiti. Unatoč tome što im glavni cilj nije ostvarivanje dobiti, neprofitne organizacije sastavni su dio gospodarskog sustava i imaju važan utjecaj na rast i razvoj društva u cjelini. Također, sportske udruge kao važan dio neprofitnih organizacija svojom djelatnošću utječu na ekonomiju i javni interes šire zajednice. Cilj rada je definirati računovodstvo neprofitnih organizacija i sustav sporta i sportskih djelatnosti te na primjeru rukometnog kluba Podravka Vegeta prikazati i analizirati temeljne finansijske izvještaje.

1.2. Metode istraživanja

Za potrebe izrade ovog rada korišteni su primarni i sekundarni izvori podataka. Sekundarni izvori prikupljeni su iz različitih stručnih literatura kao što su knjige, znanstveni članci i internetske stranice. Primarni podaci dobiveni su na temelju zaključaka i analiza iz sekundarnih izvora podataka. Također, u skladu s problemom i ciljem istraživanja korištene su i metode analize i sinteze, metoda deskripcije, metoda dedukcije i metoda kompilacije.

1.3. Struktura rada

Ovaj završni rad sastoje se od pet poglavlja što uključuje uvodni i zaključni dio. Poglavlja su podijeljena na nekoliko potpoglavlja.

U prvom, uvodnom dijelu opisan je predmet istraživanja i cilj rada. Isto tako, navedene su i korištene metode istraživanja, te je prikazana obrazložena struktura rada.

Drugi dio rada odnosi se na teorijski aspekt računovodstva neprofitnih organizacija. Definirani su pojmovi, obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija. Prikazan je postupak osnivanja neprofitnih organizacija, te su nabrojane vrste neprofitnih organizacija. Osim toga objašnjene su i osnove računovodstva neprofitnih organizacija i finansijskog izvještavanja neprofitnih organizacija.

Treće poglavlje odnosi se na sustav sporta i sportskih djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Definirani su osnovni pojmovi, oblici udruživanja, poslovanje sportskih udruga i opisana je zakonska regulativa.

U četvrtom poglavlju prikazano je računovodstveno i finansijskog poslovanje na primjeru rukometnog kluba Podravka Vegeta. Prvo su prezentirane osnovne informacije i postignuća kluba. Zatim slijedi analiza revizorskog izvješća, a potom su prikazani i analizirani finansijski izvještaji, konkretno; račun dobiti i gubitka, bilanca, izvještaj o novčanom tijeku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz finansijske izvještaje. Posljednji dio ovog poglavlja odnosi se na finansijska sredstva i izvore financiranja kluba.

Peto poglavlje je zaključak koji daje osvrt na cijelokupan rad.

Na samom kraju rada nalazi se popis korištene literature.

2. RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

2.1. Definicija, obilježja i specifičnosti neprofitnih organizacija

Neprofitna organizacija može se definirati kao pravna osoba koja se osniva radi ostvarivanja određenog javnog, općeg ili zajedničkog interesa pojedinca, grupe građana ili šire zajednice pri čemu ne posluje radi ostvarivanja profita niti djeluje na tržišnoj osnovi.¹ One danas imaju sve veću ulogu i značaj jer su temelj demokratskog društva i imaju ključnu ulogu u modernizaciji socijalnih država. Iako neprofitne organizacije svojim djelovanjem ne ostvaruju dobit one povećavaju društveni kapital i ispunjavaju potrebe javnog karaktera od kojih društvo u cijelini ima korist. Njihovim glavnim zadaćama smatra se privlačenje i alokacija resursa. U sustavu neprofitnog računovodstva Republike Hrvatske nalazi se otprilike 50 000 pravnih osoba kojima cilj nije stjecanje dobiti obavljanjem gospodarskih djelatnosti, nego prikupljanje sredstava na nepoduzetnički način u svrhu zadovoljenja nekih općih potreba. Obilježja neprofitnih organizacija prvenstveno se temelje na razlikama između profitnih i neprofitnih organizacija. Za razliku od neprofitnih organizacija koje su usmjerene na ostvarenje općeg javnog dobra, profitne organizacije svoje usmjereno temelje prema profitu.² S obzirom da djelatnost nije usmjerena na stvaranje profita; odsustvo mjerena profita važno je obilježje neprofitnih organizacija. U odnosu na profitne organizacije imaju različita porezna i zakonska obilježja, različitu strukturu i način upravljanja, a njihov razvoj pretežito je usmjeren na pružanje usluga. Neprofitne organizacije su i više usmjerene na postavljanje ciljeva i strategija i manje su zavisne od finansijske podrške stranaka. Članovi neprofitnih organizacija najčešće su profesionalci u određenom području pa ih karakterizira i dominantnost visokog stupnja profesionalizma. Važan utjecaj na neprofitne organizacije ima i političko djelovanje, a upravljačka kontrola nije izražena u tako značajnom obujmu kao kod profitno orijentiranih organizacija. Obilježja koja ističu razlike između profitnih i neprofitnih organizacija su sljedeća:

- Različitost svrhe i cilja osnivanja i djelovanja.
- Financiranje putem proračuna (budžeta) i drugim izvorima ne tržištem.
- Rashodi poslovanja pokrivaju se osiguranim prihodima.

¹ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

² Rukavina K. (1994.), Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne organizacije, Zagreb: Ekonomski vjesnik

- Proračun, a na godišnji finansijski izvještaj je najvažniji finansijski dokument.
- Izvršenje proračuna je pokriveno računovodstvom i finansijskim izvještavanjem.
- Potrebno je osigurati uravnotežen proračun.
- Prihodi ne zavise od odnosa ponude i potražnje.
- Nema direktnе povezanosti između prihoda i rashoda.
- Dugotrajna imovina nije povezana s prihodima niti s očuvanjem imovine.
- Izvori mogu biti restriktivni.
- Nema izraženih vlasničkih interesa (npr. mogućnost prodaje).
- Smanjenje razlike između internog i eksternog računovodstva i izvještavanja.³

Specifičnost neprofitnih organizacija ogleda se u promjeni njihovog sektora, odnosno statusa iako su formalno konstituirane prema određenom propisu i registrirane za određenu djelatnost. Primjerice; neke organizacije poput visokih učilišta pripadaju u više sektora jer uključuju djelatnosti i profitnog i neprofitnog karaktera, dok bolnice svoj status mijenjaju iz neprofitnih u profitne.

2.2. Način osnivanja neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije nisu sve jednakog karaktera pa stoga postoji nekoliko zakona i pravnih oblika koji obuhvaćaju; Zakon o udružama koji regulira djelatnosti udruža, Zakon o zakladama i fundacijama koji regulira djelatnosti zaklada i fundacija, Zakon o ustanovama koji regulira djelatnosti ustanova, te ostali pravni oblici osnovani posebnim zakonom. S obzirom na temu rada, u nastavku odlomka naglasak će biti na Zakonu o udružama i njihovom osnivanju. Prema Zakonu o udružama osnivač udruge može biti svaka pravna ili poslovno sposobna fizička osoba uključujući i strance. Za osnivanje su potrebna najmanje tri osnivača, a među njima može biti i maloljetna osoba s navršenih četrnaest godina uz ovjerenu suglasnost zakonskog zastupnika ili skrbnika. Najmanje jedna osoba mora biti punoljetna i ona je ujedno i ovlaštena za zastupanje te nadležnom upravnom tijelu podnosi zahtjev za upis u registar pisanim obrascem ili elektroničkim putem preko Ministarstva pravosuđa i uprave, nakon čega se donosi rješenje o upisu udruge. Nadležni ured dužan je donijeti rješenje o zahtjevu za upis u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva za upis.⁴ Pravna odanost stječe se danom upisa u Registar udruga Republike Hrvatske, a za

³ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

⁴ Zakon o udružama, Narodne novine br. 74/14., 70/17. i 98/19. (2014.)

registraciju je potreban zahtjev za upis, zapisnik o radu i odlukama osnivačke skupštine, dva primjerka statuta, popis osnivača i imena osoba ovlaštenih za zastupanje i likvidatora, odluka skupštine o pokretanju postupka za upis u registar udruga, izvod iz sudskog registra, preslika osobne iskaznice ili putovnice, odobrenje ili suglasnost nadležnog tijela za obavljanje određene djelatnosti, ovjerena suglasnost zakonskog zastupnika ili skrbnika za osnivače mlađe od osamnaest godina. Članovi udruge mogu biti sve fizičke i pravne osobe, a svaka udruga obvezna je voditi popis članova. Prilikom osnivanja udruge potrebno je odrediti naziv i sjedište udruge, ciljeve i područje djelovanja, djelatnosti udruge, način zastupanja, izgled pečata, način osiguranja javnosti djelovanja udruge, tijela i sastav udruge, uvijete i način učlanjivanja, prava i obveze, način stjecanja i raspolaganja imovinom i način rješavanja sporova i sukoba interesa unutar udruge. Sve navedene odredbe sadržane su u statutu, temeljnom općem aktu udruge.

2.3. Vrste neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije uobičajeno se dijele s osnova vlasništva, osnivača ili osnivačkih prava na:

- Državne neprofitne organizacije
- Nevladine (nedržavne) neprofitne organizacije
- Javne neprofitne organizacije
- Privatne neprofitne organizacije.⁵

Državne neprofitne organizacije ili javne neprofitne organizacije najčešće su osnovane kao ustanove, a njihova djelatnost podržana je od strane države, odnosno sve poslove općeg i javnog interesa obavljaju u skladu s državnom politikom. Nedržavne neprofitne organizacije ili privatne neprofitne organizacije najčešće su osnovane kao udruge, a klasificiraju se u skupine; kultura i rekreacija, obrazovanje i istraživanje, okoliš, zdravstvo, socijalne usluge, međunarodne aktivnosti, poslovne i strukovne udruge, sindikati, pravo zagovaranje i politika, razvoj i stanovanje, religija, filantropsko posredovanje i promoviranje volonterstva. Odvojene su od države i nisu pod vladinim utjecajem. Osim navedene podjele, neprofitne organizacije moguće je podijeliti i prema pravno organizacijskim oblicima, prema načinu financiranja i prema području djelovanja. Temeljni

⁵ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

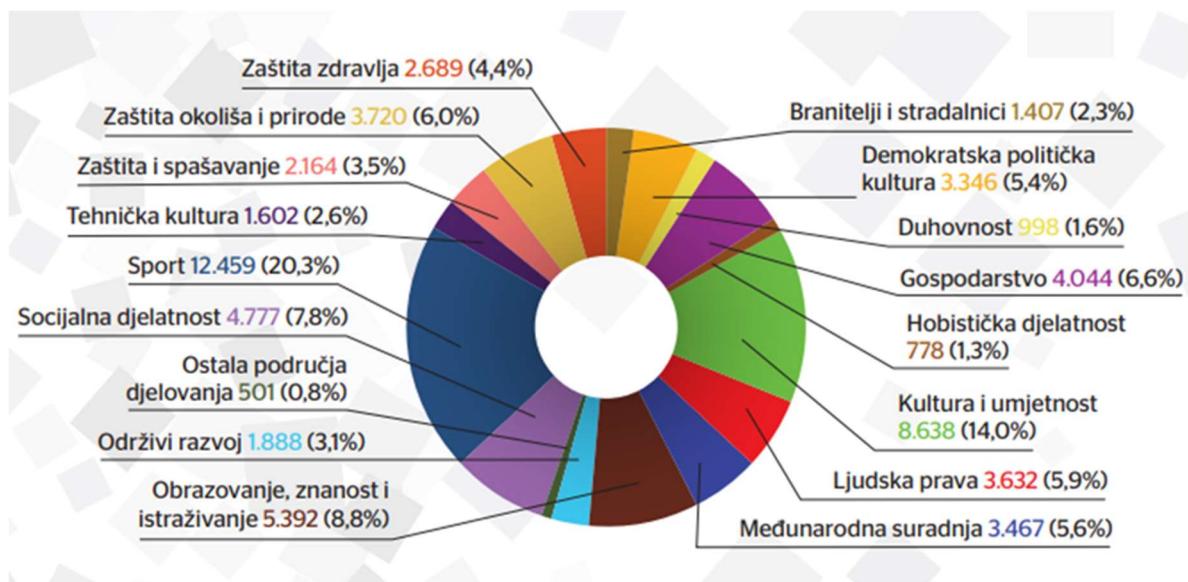
pravni oblici neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj su udruge, ustanove, zaklade i fundacije i drugi pravni oblici osnovani posebnim zakonima. Prema području djelovanja neprofitne organizacije se dijele na privredne i neprivredne organizacije. Prema načinu financiranja postoje dvije vrste neprofitnih organizacija: organizacije financirane prodajom usluga čiji prihod i uspješnost zavise od broja klijenata (npr. privatne škole, privatne bolnice) i jedinice financirane donatorstvom i potporama, gdje nema izravne veze između korisnika usluga (klijenta) i izvora finansiranja, što znači da uspješnost ne zavisi od finansijske podrške korisnika (korisnik ne plaća primljenu uslugu).⁶

2.3.1. Sportske udruge

Sportske udruge osnivaju se radi obavljanja sportskih djelatnosti i sudjelovanja u sportskim natjecanjima, a mogu imati profesionalni ili amaterski status. One su društvene zajednice neprofitnog karaktera koje okupljaju stanovništvo s ciljem bavljenja aktivnim i zdravim načinom života. Obavljanje sportskih djelatnosti udruga regulirano je Zakonom o sportu, Zakonom o udrugama i Zakonom o finansijskom poslovanju u računovodstvu neprofitnih organizacija. Sve pravne osobe, odnosno neprofitne organizacije; domaće i strane udruge, savezi, ustanove, fundacije, zaklade, komore, sindikati, umjetničke organizacije, obvezne su se upisati u Registar neprofitnih organizacija kojim upravlja Ministarstvo financija. U Republici Hrvatskoj na dan 31.3.2020. godine bilo je registrirano 51 679 udruga, a u odnosu na ukupan broj udruga najveći postotak (25%) njih nalazi se u Gradu Zagrebu. Naredni grafikon prikazuje broj, odnosno postotak udruga prema područjima djelovanja. Vidljivo je da najveći broj čine upravo sportske udruge, čak 12 459 ili 20,3%. Zatim, 14% otpada na područje kulture i umjetnosti, dok je najmanji broj udruga u području hobističke djelatnosti, odnosno ostalih područja djelovanja.

⁶ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

Grafikon 1 - Broj udruga prema područjima djelovanja

Izvor: preuzeto 19. svibnja 2022. s

https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/udruge_u_RH_2020.pdf

2.4. Osnove računovodstva neprofitnih organizacija

Računovodstvo predstavlja zaokruženi sistem evidencije u kojem se na poseban način planiraju, evidentiraju, kontroliraju i analiziraju stanja i kretanja sredstava i poslova u privrednim organizacijama i s tim u vezi sastavljaju računovodstvene informacije.⁷ Kako u profitno orijentiranim organizacijama, tako je i u neprofitnim organizacijama računovodstveno-informacijski sustav neizostavan za organizacijsko upravljanje, postavljanje ciljeva i izvršavanje zadataka. S obzirom na svoju specifičnost, neprofitne organizacije imaju značajne razlike u odnosu na profitne organizacije, ali i mnogo sličnosti. Sličnosti su primjerice u primjeni sustava dvojnog knjigovodstva, izradi temeljnih finansijskih izvještaja, vođenju glavne knjige i uvažavanju knjigovodstvenih isprava kao osnove za knjiženje. Neprofitne organizacije dužne su pokazati udovoljavanje zakonskim ograničenjima, zabilježiti planirane iznose u računovodstvenim evidencijama, sastaviti izvještaj o prihodima, izdacima i promjenama u saldu i usporedni finansijski izvještaj planiranih i ostvarenih prihoda i izdataka, dok profitne organizacije nemaju te obveze. Knjigovodstvo neprofitnih organizacija vodi se po načelu dvojnog knjigovodstva, a pravne

⁷ Habek M., Tadijančević S., Tepšić R. (1990.), Računovodstvena teorija i metoda, Zagreb: Progres

osobe obvezne su voditi glavnu knjigu, dnevnik i pomoćne knjige, te podatke unositi prema nastanku događaja. Svaku poslovnu promjenu potrebno je usporedno evidentirati na dva različita računa gdje se događaju promjene suprotne prirode. Za provođenje knjiženja i unošenje podataka u poslovne knjige potrebno je koristiti kontni plan za neprofitne organizacije kojim su utvrđeni nazivi i brojevi pojedinih računa. Primjena propisanog kontnog plana koji sadrži sintetička konta glavne knjige obvezna je za svaku neprofitnu organizaciju.⁸ Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i finansijski plan koji se sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja finansijskog plana. Ovisno o visini imovine, godišnjem prihodu i vremenu nastanka neprofitne organizacije mogu voditi i jednostavno knjigovodstvo. Neprofitne organizacije čija je vrijednost imovine uzastopno u prethodne tri godine manja od 230.000 kuna na razini godine i godišnji prihod uzastopno u prethodne tri godine manji od 230.000 kuna na razini godine i koja je donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela, nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva.⁹ Neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo dužne su voditi knjigu blagajne, knjigu primitaka i izdataka, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa i popis dugotrajne nefinansijske imovine. Udruga koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je u roku propisanom za predaju godišnjih finansijskih izvještaja Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu. Sve udruge, odnosno pravne osobe obvezne su svoja plaćanja i naplatu obavljati preko žiro-računa otvorenog u poslovnoj banci, a u slučaju neredovitog ispunjavanja obveza prema vjerovnicima račun može biti blokiran. Također, svaka neprofitna organizacija dužna je donijeti odluku o svom blagajničkom maksimumu, odnosno iznosu novca kojeg može zadržati preko noći, bez polaganja na žiro-račun. Osim gotovim novcem, neprofitne organizacije svoja potraživanja mogu naplatiti i kompenzacijom, asignacijom, cesijom ili upućivanjem duga. Uslijed navedenog treba istaknuti i temeljna načela računovodstva neprofitnih organizacija, a to su; točnost, istinitost, pouzdanost, nastanak događaja i iskazivanje pozicija.

⁸ Vašiček V., Vašiček D., Sirovica K., (2000.), Računovodstvo neprofitnih organizacija, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika

⁹ e-Građani, informacije i usluge (2022.), Računovodstvo udruga na dan:19.05.2022. [podatkovni dokument], preuzeto s <https://gov.hr/hr/racunovodstvo-udruga/590>

2.5. Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija

Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i financijskom prometu, nosioci su računovodstvenih informacija i predstavljaju završnu fazu računovodstvenog procesiranja podataka. Temelje se na računovodstvenom procesiranju prošlih poslovnih događaja, a sadrže podatke o imovini, obvezama, prihodima, rashodima, dobiti ili gubitku, te o drugim promjenama vlasničkog kapitala i novčanim tokovima subjekta. Temeljni financijski izvještaji su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama vlasničke glavnice, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke uz financijske izvještaje koje mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane. Financijski izvještaji sastavljuju se na standardiziranim obrascima, a zaglavje i podnožje jedinstveno su formulirani. Koje izvještaje neprofitna organizacija sastavlja ovisi o tome koje knjigovodstvo vodi. Neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo obvezne su sastavljati bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima i bilješke i to na polugodišnjoj ili godišnjoj razini, dok neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo sastavljaju godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima i bilješke. Ako neprofitna organizacija sredstva prikuplja iz javnih izvora, odnosno državnog i lokalnog proračuna, dužna je sastavljati izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava koji sadrži opće i financijske podatke. Financijski izvještaji neprofitne organizacije sastavljaju se za razdoblja u tijeku poslovne godine i za tekuću poslovnu godinu.¹⁰ Godišnji financijski izvještaji čuvaju se trajno u izvornom obliku, a financijski izvještaji za razdoblja u tijeku poslovne godine čuvaju se do predaje financijskih izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine. Ciljeve financijskih izvještaja općenito možemo definirati pružanjem informacija o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama financijskog položaja izvještajne jedinice.¹¹ Dakle, cilj opće namjene je pružiti podatke o financijskom stanju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima subjekta, koje su korisne širokom krugu korisnika u donošenju gospodarskih odluka. Financijski izvještaji namijenjeni su eksternim i internim korisnicima, a s obzirom na namjenu eksterni izvještaji su unaprijed propisani, odnosno standardizirani, dok su interni financijski izvještaji nestandardizirani. Završetkom svake poslovne godine potrebno je Financijskoj agenciji u elektronskom ili papirnatom obliku predati financijske izvještaje koji pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Također, potrebno

¹⁰ Bičanić N., Dojčić I., Đukanović Lj., Jakir Bajo I., Karačić M., Lukač D., Paić Ćirić M., Slovinac I., Vranar K., (2019.), Poslovanje neprofitnih organizacija, II. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Zagreb: TEB

¹¹ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

ih je i javno objaviti kroz Registar neprofitnih organizacija u roku koji je propisan pravilnikom. Jednom godišnje, poslovni korisnici su obvezni provesti inventuru, to jest napraviti godišnji popis imovine i obveza kako bi se uskladilo knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Podaci se u novčanim izrazima unose u popisne liste, nakon toga sastavlja se izvještaj, a sve viškove i manjkove potrebno je pravilno proknjižiti. Između ostalog, potrebno je provesti i reviziju finansijskih izvještaja kojom se izražava mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji, u svim bitnim odrednicama, u skladu s utvrđenim finansijskim okvirom istraživanja, te se potvrđuje vjerodostojnost izdanih finansijskih izvještaja. Sve informacije prezentirane u finansijskim izvještajima moraju biti upotrebljive, svrshodne, razumljive, ažurne i pouzdane.

3. SUSTAV SPORTA I SPORTSKIH DJELATNOSTI

3.1. Definiranje sporta i sportskih djelatnosti

Sport je skupni pojam za tjelovježbene aktivnost u kojima dominira natjecateljski duh. Temelji se na načelu dobrovoljnosti i jednako je dostupan svima bez obzira na dob, spol, rasu, vjeru, nacionalnost, društveni položaj, političko ili drugo uvjerenje. Sport pospješuje i pozitivno utječe na ljudsko zdravlje, a sport i sportski odgoj jedna su od općih ljudskih vrijednosti. Sport je zapravo društvena pojava i sastavni dio kulture suvremenog društva. Sustav sporta u Republici Hrvatskoj sastoji se od fizičkih osoba, pravnih osoba i školskih sportskih društava bez pravne ovlasti. Fizičke osobe u sustavu sporta su sportaši, treneri, osobe sposobljene za obavljanje sportske djelatnosti i menadžeri i osobe koje sudjeluju u organiziranju i vođenju sportskih natjecanja poput delegata, sudaca i povjerenika. Pravne osobe u sustavu sporta su udruge, ustanove i trgovačka društva. Školska sportska društva osnivaju se zbog provođenja izvannastavnih sportskih aktivnosti. Djelatnost sporta u Republici Hrvatskoj obuhvaća tjelesnu i zdravstvenu kulturu, natjecateljski sport, sportsku rekreaciju, kineziterapiju i sport osoba s invaliditetom. Drugim riječima, sportska djelatnost obuhvaća sportsku poduku, treninge i natjecanja sportaša, sportsku rekreaciju, organizirane izvannastavne i izvanškolske učeničke i studentske sportske aktivnosti, organiziranje i vođenje natjecanja i organizirane sportske aktivnosti osoba s invaliditetom. Za Hrvatsku je sport djelatnost velikog značaja, a za njezino obavljanje potrebno je izgraditi i održavati sportske građevine, te ulagati u školovanje i usavršavanje stručnih kadrova. Sportske grane najčešće su sistematizirane po kriteriju motoričkih svojstva ili psihofizičkih osobina, a mogu se sistematizirati i u odnosu na specifične društvene sredine u kojima se odvijaju. U tom slučaju to su školski sport, studentski sport, vojni sport, radnički sport i narodni sport. Neovisno o kojoj je sportskoj grani riječ za natjecatelje je uvijek bitna mjera kvalitete i postignuti rezultat. Osnovne organizacijske jedinice hrvatskog sporta su sportski klubovi i udruge. Sportski klubovi udružuju se u nacionalne ili lokalne strukovne saveze i sportske zajednice te tako osiguravaju i omogućavaju uvjete za obavljanje sportske djelatnosti. Na vrhu ove organizacijske djelatnosti nalazi se Hrvatski olimpijski odbor, središnja i krovna sportska organizacija koja rukovodi sportom jedne zemlje, dok cjelokupnim svjetskim sportom rukovodi Međunarodni olimpijski odbor.

3.2. Zakonska regulativa

Zakonom o sportu uređuje se sport kao djelatnost kojom se djeci, mlađeži i odraslima omogućuje zadovoljavanje potreba za kretanjem i igrom, razvoj sposobnosti, osobina i sportskih znanja, sportsko izražavanje i stvaralaštvo, očuvanje i unapređivanje psihofizičkih sposobnosti i postizanje sportskih rezultata na svim razinama natjecanja.¹² Zakon o sportu regulira sustav sporta i sportske djelatnosti, stručne poslove u sportu, sportska natjecanja i financiranje sporta. Nacionalni program sporta donosi hrvatski sabor za razdoblje od osam godina, a pomoću tog dokumenta utvrđuju se ciljevi i zadaće razvoja sporta, te aktivnosti potrebne za provedbu ciljeva. Sportaš je fizička osoba u sustavu sporta i obavlja sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskim natjecanjima na profesionalan ili amaterski način. Osim sportaša, sportska djelatnost je nezamisliva i bez trenera koji vodi i programira sportsku poduku. Tu su također još i menadžeri, osobe odgovorne za organizaciju sportskih događaja, sudci, delegati i sportski povjerenici. Pravne osobe u sustavu sporta su sportske udruge, ustanove i trgovačka društva. Sportskim udruženjima, u smislu ovog Zakona, smatraju se one udruge koje se osnivaju radi obavljanja sportskih djelatnosti propisanih ovim Zakonom.¹³ Sportske djelatnosti obuhvaćaju sudjelovanje u sportskim natjecanjima, sportsku rekreaciju, sportsku pripremu, sportsku poduku, organizaciju i vođenje sportskih natjecanja, upravljanje i održavanje sportskom građevinom, studentske i izvannastavne sportske aktivnosti. Za obavljanje svih navedenih aktivnosti, te za brigu o njihovoj kvaliteti i razvoju zaduženo je Nacionalno vijeće za sport.

3.3. Oblici udruživanja

Obavljanje sportskih djelatnosti moguće je kroz sljedeće oblike udruživanja; sportski savez, Nacionalni sportski savez, sportske zajednice, Hrvatski olimpijski odbor, sportske udruge i sportska društva osoba s invaliditetom, specijalna olimpijada, školska sportska društva, školski sportski savez, studentske sportske udruge, studentski sportski savez, Hrvatski akademski sportski savez, savezi za sportsku rekreaciju i društva sportske rekreacije. Pravne osobe koje obavljaju sportske djelatnosti u istom sportu udružuju se u sportski savez kako bi ostvarile zajedničke interese. Za svaki sport moguće je osnovati samo jedan sportski savez na nacionalnoj razini i na jedinicama lokalne i regionalne samouprave.

¹² Zakon o sportu, Narodne novine br. 71/06. i 98/19. (2020.)

¹³ Zakon o sportu, Narodne novine br. 71/06. i 98/19. (2020.)

Ako su u istom sportu osnovana najmanje dva sportska saveza, odnosno djeluju najmanje tri sportska kluba osniva se Nacionalni sportski savez koji čine sportski savezi županija, Grada Zagreba i gradova i klubovi istog sporta u Republici Hrvatskoj, te udruge stručnih djelatnika. Osnovna zadaća Nacionalnog sportskog saveza je uređenje sustava natjecanja za odabrani sport. Na području jedinica lokalne i područne samouprave i Grada Zagreba djeluju sportske zajednice koje ostvaruju zajedničke interese u određenom sportu. Nastaju udruživanjem pravnih osoba čije su aktivnosti i djelatnosti značajne za sport. Hrvatski olimpijski odbor najviša je nevladina samostalna nacionalna sportska udruga. Ustrojava se prema načelima olimpijskog pokreta, Olimpijske povelje i potrebama hrvatskog sporta. Manifestira se udruživanjem nacionalnih sportskih saveza, sportskih zajednica i drugih udruženja čije su djelatnosti značajne za promicanje sporta. Svojim radom razvija uvijete za nesmetan razvoj sporta i olimpijskog pokreta u Republici Hrvatskoj. Vijeće sportske arbitraže i sportsko arbitražno sudište djeluju Hrvatskim olimpijskim odborom kao samostalna i nezavisna tijela, a zaduženi su za rješavanje sporova u vezi sa sportom. Osobama s invaliditetom omogućeno je provođenje sportskih natjecanja i aktivnosti udruživanjem i osnivanjem sportskih društava i sportskih udruženja osoba s invaliditetom koje su određene sportovima i vrstama invaliditeta. Sportske udruženja i društva udružuju se u sportske saveze osoba s invaliditetom, a sportski savezi udružuju se u Hrvatski paraolimpijski odbor, odnosno Hrvatski sportski savez gluhih. Kako bi se omogućilo provođenje sportskih aktivnosti i natjecanja na školskoj razini osniva se Hrvatski školski sportski savez i udruženja školskih sportskih društava. Radi usklađivanja aktivnosti školskih sportskih društava i provođenje sportskih natjecanja, školska sportska društva udružuju se u školske općinske, gradske i županijske saveze i školski sportski savez Grada Zagreba.¹⁴ Sredstva za rad školskih sportskih saveza osigurana su državnim proračunom. Također, provođenje sportskih aktivnosti i natjecanja moguće je i na akademskoj, odnosno sveučilišnoj razini. S tom namjerom osnivaju se studentske sportske udruženja koje se potom udružuju u studentski sportski savez. Studentski sportski savezi visokih učilišta udružuju se u Hrvatski akademski sportski saveze radi organizacije natjecanja, brizi o studentima i usklađivanja aktivnosti članica. Kao i kod školskih sportskih saveza, programi studentskih sportskih saveza financiraju iz državnog proračuna. Rekreacijskim bavljenjem sportom zadovoljavaju se potrebe za očuvanjem, održavanjem, poboljšanjem i unapređenjem psihofizičkih sposobnosti i zdravlja, te se ispunjava i obogaćuje slobodno vrijeme tjelesnim

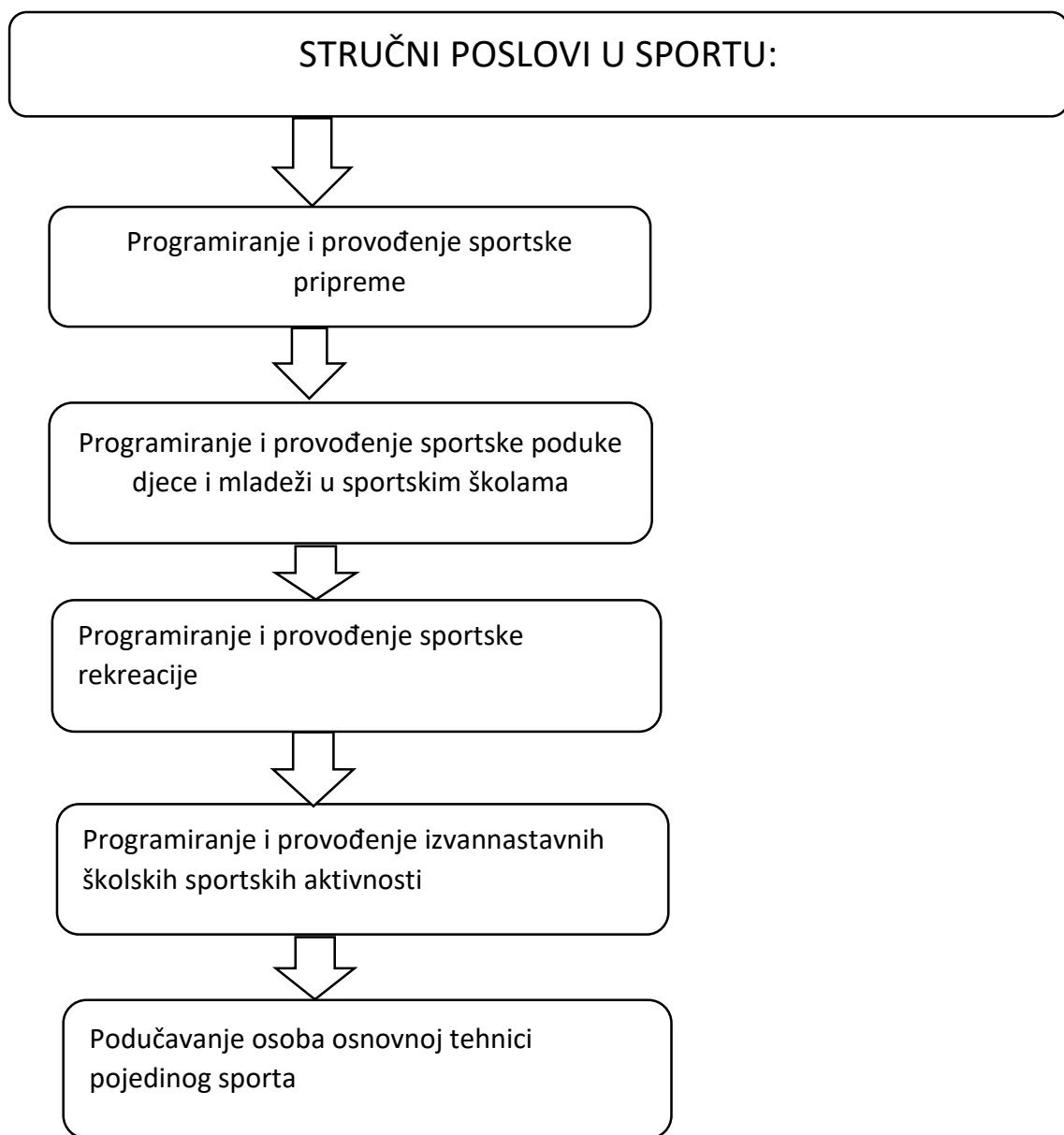
¹⁴ Zakon o sportu, Narodne novine br. 71/06. i 98/19. (2020.)

vježbanjem i sportskih aktivnostima. U tu svrhu osnivaju se sportske udruge kao društva sportske rekreacije, a osnivač može biti jedna pravna osoba.

3.4. Poslovanje sportskih udruga

Sportske udruge pravne su osobe u sustavu sporta i temeljne su ustrojne jedinice sporta u Republici Hrvatskoj. Njihovo poslovanje određeno je Zakonom o sportu, Zakonom o udrugama i Zakonom o neprofitnim organizacijama.

Slika 1 - Shematski prikaz stručnih poslova u sportu, u smislu Zakona o sportu

Izvor: izrada autora

Navedeni shematski prikaz prikazuje stručne poslove u sportu koje obavljaju i provode osobe sa odgovarajućom stručnom spremom koja je propisana pravilnikom, ovisno o vrsti

i složenosti određenih poslova. To znači da treninge mogu voditi samo licencirani treneri, a sve djelatnosti kojima se klub bavi moraju biti navedene u statutu. Bitno je i to da uz Registar udruga i Registar neprofitnih organizacija, klub mora biti upisan i u Registar sportskih djelatnosti. Sportski klubovi mogu biti i u sustavu PDV-a kao i u sustavu poreza na dobit, a ako se bave i trgovinskom djelatnošću ne smiju imati maržu, odnosno razliku u cijeni. Sudačke takse se najčešće isplaćuju na različite načine, ali najispravniji način je isplata na žiro račun sudca, nakon čega se plaća porez i prirez te se isplaćena naknada prijavljuje poreznoj upravi. Isto tako, ako se primjerice radi o plaćanju zakupa fizičkoj osobi, transakcija se mora izvršiti na žiro račun te osobe. Sportske stipendije isplaćuju se kategoriziranim sportašima za njihovo usavršavanje, a pravo na isplatu nagrada za sportsko ostvarenje imaju sportaši koji su osvojili medalju, odnosno jedno od prva tri mesta na natjecanju, prvenstvu ili na temelju nekog drugog značajnog rezultata.

4. RAČUNOVODSTVO I FINANCIJSKO POSLOVANJE NA PRIMJERU „RK PODRAVKA VEGETA“

4.1. O klubu

Rukometni klub Podravka Vegeta najuspješniji je hrvatski ženski rukometni klub. Klub je osnovan je 1955. godine kada su u Koprivnici odigrali prvu prijateljsku utakmicu. Trenutno se natječu u Prvoj hrvatskoj ženskoj rukometnoj ligi gdje godinama ostvaruju zapažene rezultate. Osvojili su dvadeset šest naslova prvaka Hrvatske i dvadeset četiri naslova pobjednika Kupa Hrvatske. Najveći uspjeh kluba ostvaren je 1996. godine osvajanjem naslova prvakinja Europe i Super kupa. 1966. i 1967. godine osvojili su naslov prvaka Jugoslavije. Naslov prvaka Hrvatske osvajali su: 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., 2000., 2001., 2002., 2003., 2005., 2006., 2007., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., i 2021. godine. Pobjednici Kupa Hrvatske bili su: 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., 2000., 2001., 2002., 2003., 2004., 2006., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2015., 2016., 2017., 2019. i 2022. godine. Iz navedenih postignuća vidljivo je kako je rukometni klub Podravka Vegeta tijekom šezdeset sedam godina svojeg postojanja postigao izvrsne sportske rezultate te da gotovo pa neprekidno dominira hrvatskim terenima. Također, stvorili su i doprinijeli razvoju velikog broja igračica koje su svojim igramama dale veliki doprinos hrvatskoj sportskoj djelatnosti, ali i svjetskoj. Aktivnosti poput koordinacije, nadzora i raspodjele zadataka obavlja stručni kadar koji čini organizacijsku strukturu kluba, a ona se sastoji od direktorice i sportske direktorice, tajnice, djelatnice, glasnogovornice, organizatorice rukometne škole i klupske liječnika. Nadzorni odbor kluba čine predsjednik nadzornog odbora, potpredsjednik nadzornog odbora i pet članova. Statutom kluba, rukometni klub Podravka Vegeta je sportski klub – udruga za natjecanje, osnovana po pravilima o osnivanju i djelovanju sportskih klubova kao udruga za natjecanje u skladu sa odredbama Zakona o sportu, a upisan je u Registar profesionalnih sportskih udruga. Naziv i znak Podravka je kao verbalni i figurativni žig zaštićen u korist nositelja „Podravka“ prehrambena industrija d.d., a uvjeti i način korištenja verbalnog i figurativnog žiga utvrđuju se posebnim ugovorom. Klub je osnovan radi obavljanja sportske djelatnosti na neodređeno vrijeme, a predmet poslovanja „Rk Podrvaka Vegeta“ su sljedeće djelatnosti:

- Sudjelovanje u sportskim natjecanjima

- Sportska poduka
- Sportska priprema
- Sportska rekreacija
- Organiziranje i vođenje sportskih natjecanja
- Upravljanje i održavanje sportskih građevina
- Usluge informacijskog društva
- Kupnja i prodaja robe
- Pružanje usluga u trgovini
- Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu.

Sve navedene djelatnosti povezane su sa ženskim rukometnim sportom, a provode se putem prve profesionalne seniorke ekipe, te potrebnog i odgovarajućeg broja ženskih rukometnih ekipa mlađih uzrasta. Uprava može, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, odlučiti o pokretanju obavljanja svih ili pojedinih navedenih djelatnosti povezanih s muškim rukometnim sportom ili povezano s kojom drugom sportskom granom. Sudjelovanje u sportskim natjecanjima ostvaruje se u sklopu natjecanja koja organizira Hrvatski rukometni savez, a sudjelovanje u međunarodnim sportskim natjecanjima ostvaruje se u sklopu natjecanja koja organizira regionalna rukometna organizacija, europska i svjetska rukometna federacija, prema pravilima tih saveza odnosno federacija. Sjedište kluba je u Koprivnici, zaštitni znak stilizirani pijetao, a službene boje su crvena i bijela. Uprava, odnosno direktor zastupa klub, organizira rad i rukovodi poslovanjem, odlučuje o raspolažanju novčanim sredstvima i drugom imovinom, priprema i provodi planove poslovanja, odlučuje o pravima i obvezama zaposlenika, brine o vođenju poslovnih knjiga, sastavlja, podnosi i predaje finansijska, računovodstvena, porezna i druga izvješća te vodi računa o svim potrebnim tehničkim, organizacijskim i drugim uvjetima potrebnim za odvijanje sportskih aktivnosti. Uprava ne može sve odluke donijeti sama već za neke mora zatražiti suglasnost Nadzornog odbora. Primjerice, uzimanje kredita ili zajmova, sklapanje ugovora o sponzorstvu ili donacijama, sklapanje, otkaz ili raskid ugovora o korištenju sportske građevine, sklapanje, otkaz ili raskid ugovora s profesionalnim igračima i trenerima i njihovim uvjetima rada. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslovanja kluba. Svi podaci i priopćenja objavljaju se u „Narodnim novinama“ Republike Hrvatske i na web stranicama rukometnog kluba Podravka Vegeta.

4.2. Revizorsko izvješće

Revizorsko izvješće je izvješće neovisnog revizora koje izdaje revizorsko društvo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i odredbama Zakona o reviziji. Najviša samostalna i neovisna revizijska institucija Republike Hrvatske je Državni ured za reviziju. Reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja, te poboljšanje učinkovitosti, zakonitosti i djelotvornosti obvezno je obaviti svake godine. Rukometni klub Podravka Vegeta obavilo je reviziju priloženih finansijskih izvještaja za 2020. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima. Ciljevi revizora su: steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora s uključenim mišljenjem. Osim navedenog, revizori procjenjuju i prepoznaju rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, usvajaju razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bi oblikovali revizorske postupke, ocjenjuju primjerenost i razumnost računovodstvenih procjena i politika, donose zaključke i ocjenjuju cjelokupni sadržaj, strukturu i prezentaciju godišnjih finansijskih izvještaja. Prema mišljenju revizora, priloženi godišnji finansijski izvještaji rukometnog kluba Podravka Vegeta istinito i fer prikazuju finansijski položaj na dan 31.prosinca 2020. godine i finansijsku uspješnost za 2020. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima finansijskog izvještavanja.

4.3. Finansijski izvještaji

Svrha računovodstva je pružanje informacija u obliku računovodstvenih i finansijskih izvještaja. Finansijski izvještaji smatraju se proizvodom finansijskog računovodstva, a temelje se na računovodstvenom procesiranju prošlih poslovnih događaja. Finansijskim izvještajima najopćenitije možemo smatrati računovodstvene informacije prezentirane u određenom standardiziranom ili nestandardiziranom pisanom obliku.¹⁵ Cilj finansijskog izvještavanja jest informiranje zainteresiranih korisnika o finansijskom položaju poduzeća i o uspješnosti poslovanja.¹⁶ Sve računovodstvene informacije sadržane su u finansijskim izvještajima, a temeljne finansijske izvještaje predstavljaju bilanca, račun dobiti i gubitka,

¹⁵ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

¹⁶ Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žagre L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

izvještaj o promjenama vlasničke glavnice, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke uz finansijske izvještaje. Postoje izvještaji statističkog karaktera koji prikazuju situaciju u određenoj točki vremena i dinamičkog karaktera koji prikazuju ekonomске promjene u određenom razdoblju, a njihov sadržaj ovisi o namjeni i zahtjevu njihovih korisnika. Uobičajeno se ističu dva pristupa oblikovanju i sadržaju finansijskih izvještaja, i to: finansijskih izvještaja namijenjenih javnosti za koje je oblik i sadržaj propisan ili standardiziran zakonom ili/i obveznom primjenom određenih računovodstvenih standarda i finansijskih izvještaja namijenjenih internim korisnicima koji imaju neformalni, neobvezni oblik i sadržaj prilagođen konkretnoj potrebi korisnika.¹⁷ Finansijski izvještaji moraju istinito i fer prikazivati finansijsku situaciju, uspješnost poslovanja i sposobnost poduzeća da ostvaruje pozitivan novčani tok. Sadržaj i strukturu finansijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj određuje ministar financija na prijedlog Odbora za standarde finansijskog izvještavanja. Finansijska agencija nudi najpotpunije informacije o poslovanju poslovnih subjekata i od 2008. godine javno objavljuje dokumentacije iz registra godišnjih finansijskih izvještaja koje su svima javno dostupne putem interneta. Registar godišnjih finansijskih izvještaja središnji je izvor informacija o uspješnosti poslovanja i finansijskom položaju pravnih i fizičkih osoba koji su obveznici poreza na dobit. Finansijski izvještaji pripremljeni su primjenom načela povjesnog troška, u skladu s Hrvatskim standardima finansijskog izvještavanja i sastavljeni su prema načelu nastanka poslovnog događaja. Svi finansijski izvještaji međusobno su povezani i upućuju jedni na druge, a njihovo razumijevanje omogućuje poslovnim korisnicima donošenje primjerenih i racionalnih poslovnih odluka. Sve naredne tablice napravljene su prema javno objavljenim godišnjim finansijskim izvještajima rukometnog kluba Podravka Vegeta.

4.3.1. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka ili izvještaj o dobiti temeljni je finansijski izvještaj i prikazuje aktivnosti poduzeća u određenom razdoblju, a njegovi osnovni elementi su prihodi, rashodi i njihova razlika dobit ili gubitak. Temeljni je pokazatelj uspješnosti poslovanja, a najčešće istaknuti cilj je profitabilnost poslovanja. Prihodi nisu isto što i novčani primitci i iskazuju se kada nastanu, a mogu biti poslovni prihodi, finansijski prihodi i izvanredni (ostali) prihodi. S druge strane, rashodi nisu isto što i novčani izdaci i iskazuju se kada nastanu,

¹⁷ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

neovisno o novčanom izdatku, a mogu biti poslovni rashodi, finansijski rashodi i izvanredni (ostali) rashodi. Troškovi mogu biti dospjeli i nedospjeli i predstavljaju novčani izraz utrošenih resursa i primljenih usluga nastalih u cilju stvaranja korisnik učinaka, a s vremenom svi postaju rashodi. Postoje dvije metode sastavljanja računa dobiti i gubitka koje se razlikuju u iskazivanju troškova, a daju isti rezultat. Metoda prirodnih vrsta troškova je metoda ukupnih troškova, dok metoda prodanih učinaka raščlanjuje troškove prema funkcijama. Zakonom o računovodstvu propisana je struktura i obveza sastavljanja i objavljivanja računa dobiti i gubitka jedanput godišnje.

Tablica 1 - Račun dobiti i gubitka rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	Bilješka	2019.	2020.
Prihodi od sponzorstva i oglašavanja	4	9.527.040	8.796.485
Ostali poslovni prihodi	5	839.762	1.451.626
POSLOVNI PRIHODI		10.366.802	10.248.111
Materijalni troškovi	6	(4.992.318)	(4.813.306)
Troškovi osoblja	7	(1.609.696)	(1.536.336)
Amortizacija		(10.860)	(28.828)
Ostali troškovi	8	(2.762.483)	(1.861.798)
Vrijednosna usklađenja	10	(138.709)	-
Rezerviranja		-	(97.855)
Ostali poslovni rashodi	10	(44.782)	(1.688)
POSLOVNI TROŠKOVI		(9.558.848)	(8.339.811)
DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA		807.954	1.908.300
Finansijski prihodi		15.469	1.527
Finansijski rashodi		(66.767)	(33.565)
GUBITAK IZ FINANCIJSKOG POSLOVANJA	11	(51.298)	(32.038)

UKUPNI PRIHODI		10.382.271	10.249.638
UKUPNI RASHODI		(9.625.615)	(8.373.376)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		756.656	1.876.262
Porez na dobit	12	(275.647)	(369.163)
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA		481.009	1.507.099

Izvor: izrada autora

U tablici 1 prikazani su podaci i struktura računa dobiti i gubitka rukometnog kluba Podravka Vegeta. Poslovni prihodi 2019. godine iznosili su 10.366.802 kuna, 2020. godine iznosili su 10.248.111 kuna, a čine ih prihodi od sponzorstva i oglašavanja i ostali poslovni prihodi. Poslovni troškovi 2019. godine iznosili su 9.558.848 kuna, a 2020. godine 8.339.811 kuna. Njihova ukupna vrijednost sastoji se od vrijednosti materijalnih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, vrijednosnih usklađenja, rezerviranja i ostalih poslovnih rashoda. Dobit iz redovnog poslovanja dobije se razlikom poslovnih prihoda i poslovnih troškova i 2019. godine iznosila je 807.954 kuna, a 2020. godine 1.908.300 kuna. Financijski prihodi oduzeti od financijskih rashoda daju gubitak iz financijskog poslovanja koji je 2019. godine iznosio 51.298 kuna, a 2020. godine 32.038 kuna. Razlika ukupnih prihoda i ukupnih rashoda za svaku pojedinu godinu predstavlja dobit prije oporezivanja koja je iznosila 756.656 kuna 2019. godine, odnosno 1.876.262 kuna 2020. godine. Kada se od prethodnih iznosa oduzme porez na dobit dobije se dobit nakon oporezivanja koja iznosi 481.009 kuna za 2019. godinu i 1.507.099 kuna za 2020. godinu. Iz svega navedenog vidljivo je kako je za rukometni klub Podravka Vegeta 2020. godina bila uspješnija u odnosu na 2019. godinu.

4.3.2. Bilanca

Bilanca ili izvještaj o finansijskom položaju temeljni je finansijski izvještaj koji pokazuje finansijsku situaciju, odnosno položaj poduzeća na određeni dan sustavnim pregledom imovine, obveza i kapitala. Služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja, a glavna karakteristika bilance je statičnost. Sastoji se od dva dijela; aktive (imovina poduzeća) i pasive (obveze i kapital), a sastavlja se na temelju osnovne računovodstvene jednadžbe iz koje proizlazi da aktiva mora biti jednak pasivi, odnosno imovina mora biti

jednaka zbroju kapitala i obveza. Upravo su imovina, kapital i obveze sastavni elementi bilance, a njihova je struktura i povezanost posebno bitna u razmatranju finansijskog položaja. Bilanca je dvostruki prikaz imovine poduzeća, a promatra se s dva različita aspekta: jednom se prikazuje što imamo (pojavni oblik), a drugi put odakle nam to što imamo, tj. porijeklo ili izvor te imovine.¹⁸ Imovina predstavlja ekonomski resurse kojima se poduzeće koristi u ostvarivanju svoje djelatnosti, ali u bilanci se ne prikazuju baš svi resursi već samo oni koji u skladu s računovodstvenim propisima zadovoljavaju određene uvjete. Prema pojavnom obliku imovina se dijeli na materijalnu i nematerijalnu, a prema kriteriju likvidnosti na dugotrajnu i kratkotrajnu. Izvori imovine su ustvari različite pravne i fizičke osobe koje svoju imovinu ulažu u neko poduzeće.¹⁹ Izvori mogu biti vlastiti i tuđi, kapital je prikaz vlastitih izvora dok su obveze prikaz tuđih izvora. Prema roku dospijeća postoje kratkoročni izvori (kratkoročne obveze), dugoročni izvori (dugoročne obveze) i trajni izvori (kapital). Obveze se mogu podmiriti novčanom isplatom, prijenosom druge imovine, pružanjem usluga, zamjenom obveze drugom obvezom ili konverzacijom obveze u kapital. Kapital osigurava pravo upravljanja poslovanjem poduzeća, a dijeli se na uplaćeni koji se formira ulaganjem sredstava od strane vlasnika i zarađeni koji se ostvaruje pozitivnim poslovanjem poduzeća. Za unošenje pozicija u bilancu postoje određeni kriteriji, a to su: kriterij opadajuće i rastuće likvidnosti, kriterij sigurnosti i kriterij ročnosti. Zakonom o računovodstvu propisana je obveza sastavljanja bilance za poslovnu godinu.

Tablica 2 - Bilanca rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	Bilješka	31.12.2019.	31.12.2020.
Materijalna imovina	13	95.268	97.022
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		95.268	97.022
Potraživanja od kupaca	14	76.204	940.813
Ostala kratkoročna potraživanja	15	245.305	327.174
Novac	16	62.077	352.583
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA		383.586	1.530.570
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		58.408	4.347

¹⁸ Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žagre L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

¹⁹ Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žagre L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

AKTIVA		537.261	1.631.939
Dionička glavnica		4.100.000	4.100.000
Preneseni gubitak		(7.914.583)	(7.433.573)
Dobit tekuće godine		481.009	1.507.099
KAPITAL I REZERVE	17	(3.333.574)	(1.826.474)
REZERVIRANJA		-	97.855
Obveze po dugoročnom kreditu i zajmu	18	190.978	-
Odgodena porezna obveza		20.130	-
UKUPNO DUGOROČNE OBVEZE		211.108	-
Obveze prema dobavljačima	19	1.967.004	1.974.423
Ostale kratkoročne obveze	20	1.209.395	1.195.163
Obveze po kratkoročnim zajmovima	21	483.328	190.972
UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE		3.659.727	3.360.558
PASIVA		537.261	1.631.939

Izvor: izrada autora

Tablica 2 prikazuje bilancu rukometnog kluba Podravka Vegeta na 31.12.2019., odnosno 31.12.2020. Aktiva se sastoji od materijalne imovine koja čini ukupnu dugotrajnu imovinu, od potraživanja od kupaca, ostalih kratkoročnih potraživanja i novca koji čine ukupnu kratkotrajnu imovinu i od plaćenih troškova budućih razdoblja. Ukupan iznos aktivne na dan 31.12.2019. godine iznosio je 537.261, dok je na dan 31.12.2020. godine iznosio 1.631.939 kuna. Pasiva se sastoji od kapitala i rezervi koji uključuju dioničku glavnici, preneseni gubitak i dobit tekuće godine, od rezerviranja, od ukupnih dugoročnih obveza koje uključuju obveze po dugoročnom kreditu i zajmu i odgodene porezne obveze, od ukupnih kratkoročnih obveza koje uključuju obveze prema dobavljačima, ostale kratkoročne obveze i obveze po kratkoročnim zajmovima. Ukupan iznos pasive na dan 31.12.2019. godine iznosio je 537.261, dok je na dan 31.12.2020. godine iznosio 1.631.939. kuna. Vidljivo je da su aktiva i pasiva jednake i da je ostvarena bilančna ravnoteža, te da su ti iznosi veći 31.12.2020. u odnosu na 31.12.2019. godine.

4.3.3. Izvještaj o novčanom tijeku

Izvještaj o novčanom tijeku temeljni je finansijski izvještaj koji prikazuje izvore pribavljanja i način upotrebe novca, odnosno sve primitke i izdatke novca i novčanih

ekvivalenta tijekom određenog razdoblja. Temelji se na finansijskim kategorijama stoga su osnovni elementi izvještaja novčani primici, novčani izdaci i novčani tok, a klasificira se prema vrsti aktivnosti; poslovne aktivnosti, investicijske aktivnosti, finansijske aktivnosti. Izvještaj o novčanom tijeku govori o izvorima i upotrebi novca i omogućuje utvrđivanje viška raspoloživih odnosno nedostatnih novčanih sredstava. Za sastavljanje ovog finansijskog izvještaja koriste se direktna i indirektna metoda, a direktna metoda daje razumljivije i jasnije podatke pa se većina poslovnih subjekata koristi ovom metodom. Sve jedinice koje sastavljaju i prezentiraju finansijske izvještaje prema računovodstvenoj osnovi nastanka događaja, trebaju sastaviti izvještaj o novčanom toku.²⁰

Tablica 3 - Izvještaj o novčanom tijeku rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Rezultat iz redovnog poslovanja	807.954	1.908.300
Amortizacija dugotrajne imovine	10.860	28.828
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	64.539	(864.609)
Smanjenje/(povećanje) ostalih potraživanja	(24.521)	62.193
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	501.367	7.419
Povećanje/(smanjenje) ostalih kratkoročnih obveza	(1.03.082)	(35.162)
Povećanje rezerviranja	-	97.855
Porez na dobit	(275.647)	(369.163)
NOVČANI TIJEK IZ REDOVNIH AKTIVNOSTI	53.470	835.661
Nabava dugotrajne imovine	(100.190)	(29.782)
Greška proteklog razdoblja	316.979	-
NOVČANI TIJEK IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	216.789	(29.782)
Rezultat iz finansijskog poslovanja	(51.298)	(32.038)
Povećanje/(smanjenje) obveza po dugoročnim kreditima	(127.305)	(190.978)
Povećanje/(smanjenje) obveza po kratkoročnim kreditima	(231.155)	(292.356)
NOVČANI TIJEK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	(409.758)	(515.372)
POVEĆANJE/(SMANJENJE) NOVCA	(139.499)	290.506

²⁰ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

Novac na početku razdoblja	201.5766	62.077
NOVAC NA KRAJU RAZDOBLJA	62.077	352.583

Izvor: izrada autora

Iz tablice 3 vidljivo je da je rukometni klub Podravka Vegeta i 2019. i 2020. godine ostvario pozitivan rezultat iz redovnog poslovanja. Trošak amortizacije dugotrajne imovine iznosio je 10.860 kuna za 2019. godinu i 28.828 kuna za 2020. godinu. U navedenim godinama dolazilo je i do smanjenja, odnosno povećanja potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obveza prema dobavljačima, ostalih kratkoročnih obveza te do povećanja rezerviranja. Porez na dobit 2019. godine iznosio je 275.647, a 2020. godine 369.163 kuna. Ukupni novčani tijek iz svih navedenih redovnih aktivnosti za 2019. godinu iznosi 53.470 kuna, a za 2020. godinu 835.661 kuna. Također je prikazan i ukupni novčani tijek iz investicijskih aktivnosti i ukupni novčani tijek iz finansijskih aktivnosti za 2019. i 2020. godinu. Na kraju razdoblja, rukometni klub Podravka Vegeta raspolagalo je s 62.077 kuna 2019. godine, odnosno s 352.583 kuna 2020. godine.

4.3.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala temeljni je finansijski izvještaj koji prikazuje promjene koje su dogodile na strukturi kapitalu između dva obračunska razdoblja. Najznačajnija promjena u kapitalu, u pravilu, proizlazi iz zadržane dobiti.²¹ Taj iznos se povećava stvaranjem dobiti, a smanjuje se za iznos ostvarenog gubitka. Neke od mogućih promjena na stavkama kapitala su neto dobit, dodatna ulaganja vlasnika, revalorizacijske rezerve, promjene računovodstvenih politika...

Tablica 4 - Izvještaj o promjenama kapitala rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2018., 2019. i 2020. godinu

	Upisani kapital	Zadržana dobit/(preneseni gubitak)	Rezultat tekuće godine	UKUPNO
31.12.2018.	4.100.000	(9.222.794)	991.233	(4.131.561)
Prijenos (sa)/na	-	991.233	(991.233)	-

²¹ Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žagre L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

Ispravljanje greške proteklih razdoblja	-	316.977	-	316.977
Rezultat tekuće godine	-	-	481.010	481.010
31.12.2019.	4.100.000	(7.941.583)	481.010	(3.333.574)
Prijenos (sa)/na	-	481.010	(481.010)	-
Rezultat tekuće godine	-	-	1.507.099	1.507.099
31.12.2020.	4.100.000	(7.433.573)	1.507.099	(1.826.474)

Izvor: izrada autora

Tablica 3 prikazuje promjene kapitala rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2018., 2019. i 2020. godinu. Upisani kapital na dan 31.12.2018. godine, odnosno 2019. godine, odnosno 2020. godine iznosio je 4.100.000 kuna. Preneseni gubitak 31.12.2018. godine iznosio je 9.222.794 kuna, rezultat tekuće godine iznosio je 991.233 kuna, a ukupan iznos -4.131.561 kuna. Preneseni gubitak 31.12.2019. godine iznosio je 7.941.583 kuna, rezultat tekuće godine 481.010 kuna, a ukupan iznos -3.333.574 kuna. Na dan 31.12.2020. godine preneseni gubitak iznosio je 7.433.573 kuna, rezultat tekuće godine 1.507.099 kuna, a ukupan iznos -1.826.474 kuna.

4.3.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Pored četiri osnovna financijska izvještaja postoji niz dodatnih i popratnih iskaza, a jedan on njih su bilješke uz financijske izvještaje koje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja pojedinih pozicija u izvještajima. Tako, primjerice, u bilješkama trebaju biti prikazane metode procjene bilančnih pozicija, eventualna odstupanja od postavljenih metoda s razlozima odstupanja i kvantifikacijom učinaka tih odstupanja.²² Njihovo sastavljanje i prezentiranje pridonosi kvaliteti i upotrebljivosti računovodstvenih informacija, a sadržaj im je određen računovodstvenim standardima. Jednom riječju, bilješke trebaju sadržavati sve one informacije koje se direktno ne vide iz temeljnih financijskih izvještaja, a nužne su za njihovo razumijevanje i ocjenu poslovanja.²³ Sadrže informacije o općim podacima poput naziva, sjedišta, temeljnog kapitala, osnovne

²² Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žagre L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

²³ Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žagre L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

djelatnosti, broju zaposlenih, strukturi tijelu i članovima. Temeljne računovodstvene politike rukometnog kluba Podravka Vegeta koje su prihvaćene za obradu i evidentiranje značajnih stavaka koje ključno određuju rezultat ili finansijski položaj su: prihodi, državne potpore, rashodi, najmovi, strane valute, porez na dobit, materijalna imovina, zalihe, događaji nakon datuma bilance i finansijski instrumenti koje čine potraživanja za dane kredite i zajmove, potraživanja od kupaca, novac i novčani ekvivalenti, bankarski krediti, obveze prema dobavljačima.

Tablica 5 - Bilješke uz finansijske izvještaje - poslovni prihodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Prihodi od sponzorstva Podravka d.d.	6.650.000	6.012.503
Prihodi od sponzorstva Belupo d.d.	1.500.000	1.233.337
Ostalo	1.377.040	1.550.645
UKUPNO	9.527.040	8.796.485

Izvor: izrada autora

Tablica 5 prikazuje strukturu i ukupan iznos poslovnih prihoda Rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu. Prihodi od sponzorstva Podravka d.d. 2019. godine iznosili su 6.650.000 kuna, a 2020. godine 6.012.503 kuna. Prihodi od sponzorstva Belupo d.d. 2019. godine iznosili su 1.500.000 kuna, a 2020. godine 1.233.337 kuna. Na ostale prihode 2019. godine otpada iznos od 1.377.040 kuna, a 2020. godine 1.550.645 kuna. Ukupno je 2019. godine ostvareno 9.527.040 kuna poslovnih prihoda što je za 730.555 kuna više u odnosu na 2020. godinu u kojoj je ukupno ostvareno 8.796.485 kuna.

Tablica 6 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostali poslovni prihodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Prihodi od državnih doticaja – ZŠUG Koprivnica	547.562	724.100
Prihodi covid-19-sred-ured za sport	-	112.375
Prihodi od Europske rukometne federacije	138.499	379.024
Prihodi od rukometnog saveza Koprivničko-križevačke županije	7.500	2.500
Prihodi od Hrvatskog rukometnog saveza	-	48.547

Prihodi od članarina	98.550	92.200
Ostali prihodi	47.651	92.880
UKUPNO	839.762	1.451.626

Izvor: izrada autora

U bilješkama tablice 6 prikazani su ostali poslovni prihodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. godinu, odnosno 2020. godinu. Tablica se sastoji od prihoda državnih doticaja – ZŠUG Koprivnica, prihoda covid-19-sred-ureda za sport, prihoda od Europske rukometne federacije, prihoda od rukometnog saveza Koprivničko-križevačke županije, prihoda od Hrvatskog rukometnog saveza, prihoda od članarina i ostalih poslovnih prihoda. Ukupan iznos svih navedenih prihoda 2019. godine bio je 839.762, a 2020. godine bio je za 611.864 kuna veći i iznosi je 1.451.626 kuna.

Tablica 7 - Bilješke uz finansijske izvještaje – materijalni troškovi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Utrošeni materija	216.044	410.089
Potrošena energija (gorivo)	9.562	5.799
Naknade za igračice i trenere po ugovorima	3.200.383	3.272.432
Usluge posredovanja	168.400	83.874
Komunikacije	35.557	28.438
Prijevozne usluge	348.429	143.361
Održavanje	35.942	71.605
Reklama i propaganda	79.646	89.570
Najam dvorane i automobila	367.025	328.532
Zdravstvene usluge	135.860	115.925
Intelektualne usluge	159.586	136.938
Troškovi usluga po ugovoru o djelu	85.763	27.331
Troškovi neproizvodnih usluga	83.626	52.500
Ostali materijalni troškovi	66.495	46.912
UKUPNO	4.992.318	4.813.306

Izvor: izrada autora

Tablica 7 prikazuje bilješke materijalnih troškova za 2019. i 2020. godinu. Materijalni troškovi rukometnog kluba Podravka Vegeta uključuju utrošeni materija, potrošenu

energiju, naknade za igračice i trenere, usluge posredovanja, komunikacije, prijevozne usluge, usluge održavanja, reklame i propagande, najam dvorane i automobila, zdravstvene usluge, intelektualne usluge, troškovi usluga po ugovoru o djelu, troškovi neproizvodnih usluga i ostali materijalni troškovi. Ukupan iznos materijalnih troškova 2019. godine iznosio je 4.992.318 kuna, a 2020. godine taj iznos bio je nešto manji i iznosio je 4.813.306 kuna.

Tablica 8 - Bilješke uz finansijske izvještaje – troškovi osoblja rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Neto plaće i naknade	940.065	902.598
Doprinosi i porezi iz plaća	430.806	404.767
Doprinosi na plaće	238.825	228.971
UKUPNO	1.609.696	1.536.336

Izvor: izrada autora

U tablici 8 prikazani su troškovi osoblja, odnosno neto plaće i naknade, doprinosi i porezi iz plaća i doprinosi na plaće rukometnog kluba Podravka Vegeta. Ukupni troškovi osoblja 2019. godine iznosili su 1.609.696, a 2020. godine 1.536.336 kuna.

Tablica 9 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostali troškovi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Troškovi dnevničica i službenog putovanja	293.215	11.811
Ostale naknade radnicima	52.794	61.577
Reprezentacija	798.351	472.877
Premije osiguranja	3.320	1.939
Stipendije	443.095	403.941
Troškovi stručnog usavršavanja	1.905	12.002
Članarine	11.987	880
Kotizacije	20.640	3.863
Troškovi natjecanja	699.192	755.477
Troškovi sportskih sudaca	152.135	43.148
Troškovi licenci, transfera igračica	168.397	9.378

Bankarske usluge	29.665	20.847
Ostali nespomenuti troškovi	87.787	64.058
UKUPNO	2.762.483	1.861.798

Izvor: izrada autora

Ostali troškovi osoblja prikazani su u tablici 9 i uključuju troškove dnevница i službenog putovanja, ostale naknade radnicima, troškove reprezentacija, premije osiguranja, stipendije, troškovi stručnog usavršavanja, članarine, kotizacije, troškovi natjecanja, troškovi sportskih sudaca, troškovi licenci, transfera igračica, bankarske usluge i ostali nespomenuti troškovi. Suma navedenih troškova 2019. godine iznosila je 2.762.483 kuna, a 2020. godine 1.861.798 kuna.

Tablica 10 - Bilješke uz finansijske izvještaje – vrijednosna usklađenja rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	138.709	-
UKUPNO	138.709	-

Izvor: izrada autora

Ukupan iznos vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca 2019. godine iznosio je 138.709 kuna, a 2020. godine vrijednosnih usklađenja nije bilo.

Tablica 11 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostali poslovni rashodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Odštete za igračice	44.782	1.688
UKUPNO	44.782	1.688

Izvor: izrada autora

Ostali poslovni rashodi rukometnog kluba Podravka Vegeta prikazani u tablici 11 obuhvaćaju odštete za igračice koje su 2019. godine iznosili 44.782 kuna, a 2020. godine 1.688 kuna.

Tablica 12 - Bilješke uz finansijske izvještaje – finansijski prihodi i rashodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Prihodi od kamata	88	191
Pozitivne tečajne razlike	103	836
Ostali finansijski prihodi	15.279	501
Rashodi od kamata	(56.283)	(18.995)
Negativne tečajne razlike	(10.485)	(14.571)
UKUPNO	(51.298)	(32.038)

Izvor: izrada autora

Finansijski prihodi i rashodi rukometnog kluba Podravka Vegeta uključuju prihode i rashode od kamata, ostale finansijske prihode i pozitivne i negativne tečajne razlike. I 2019. i 2020. godine rashodi su bili veći od prihoda stoga su ukupni iznosi negativnog karaktera.

Tablica 13 - Bilješke uz finansijske izvještaje – porez na dobit rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA	756.657	1.876.262
Uvećanje porezne osnovice	774.716	296.618
Umanjenje porezne osnovice	-	(121.976)
POREZNA OSNOVICA	1.531.374	2.050.904
Porezna stopa	18%	18%
POREZ NA DOBIT	275.647	369.163

Izvor: izrada autora

Tablica 13 prikazuje strukturu i iznose poreza na dobit rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu. Zbrojem rezultata prije oporezivanja i uvećanja, odnosno smanjenja porezne osnovice dobije se porezna osnovica na koju se obračunava porezna stopa od 18% i dobije se konačan iznos poreza na dobit. 2019. godine plaćeno je 275.647 kuna poreza na dobit, a 2020. godine 369.163 kuna.

Tablica 14 - Bilješke uz finansijske izvještaje – potraživanja od kupaca rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Potraživanja od kupaca u zemlji za usluge sponzorstva	214.913	1.079.521
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(138.709)	(138.709)
UKUPNO	76.204	940.812

Izvor: izrada autora

Tablica 14 sadrži potraživanja od kupaca u zemlji za usluge sponzorstva i ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca rukometnog kluba Podravka Vegeta. Na dan 31.12.2019. ukupan iznos iznosio je 76.204 kuna, a dana 31.12.2020. 940.812 kuna.

Tablica 15 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostala kratkoročna potraživanja rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Potraživanja od zaposlenih	72	72
Potraživanja od države (pretporez, porez na dobit)	153.285	153.402
Potraživanja članarina RK Podravka	19.450	58.500
Potraživanja za dani depozit – EHF	67.838	22.611
Potraživanja za predujmove	2.070	-
Ostala potraživanja	2.590	2.589
UKUPNO	245.305	237.174

Izvor: izrada autora

Ostala kratkoročna potraživanja prikazana u tablici 15 uključuju potraživanja od zaposlenih, od države, od članarina, potraživanja za dani depozit, za predujmove i ostala potraživanja. Zbroj svih navedenih potraživanja 31.12.2019. iznosio je 245.305 kuna, a 31.12.2020. 237.174 kuna.

Tablica 16 - Bilješke uz finansijske izvještaje – novac rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Novac na žiro računu – kunski	7.031	14.148
Novac na žiro računu – devizni	54.246	336.754
Novac u blagajni	800	1.681
UKUPNO	62.077	352.583

Izvor: izrada autora

U bilješkama tablice 16 prikazani su iznosi novca na kunskom i deviznom žiro računu i u blagajni. Suma iznosa na računima i gotovine u blagajni na dan 31.12.2019. iznosila je 62.077 kuna, a na dan 31.12.2020. taj iznos bio je znatno veći i iznosio je 352.583 kuna.

Tablica 17 - Bilješke uz finansijske izvještaje – obveze po dugoročnim kreditima rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Podravska banka d.d.	649.306	190.978
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	(458.328)	(190.978)
UKUPNO	190.978	-

Izvor: izrada autora

Obveze po dugoročnim kreditima rukometnog kluba Podravka Vegeta 31.12.2019. ukupno iznose 190.978 kuna, dok su 31.12.2020. sve obveze podmirene.

Tablica 18 - Bilješke uz finansijske izvještaje – obveze prema dobavljačima rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Dobavljači u zemlji	1.967.004	1.974.423
UKUPNO	1.967.004	1.974.423

Izvor: izrada autora

Tablica 18 prikazuje obveze prema dobavljačima u zemlji, 31.12.2019. one su iznosile 1.967.004 kuna, a 31.12.2020. iznosile su 1.974.423 kuna.

Tablica 19 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostale kratkoročne obveze rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Obveze za plaće i naknade plaća	89.697	108.018
Obveze po ugovorima o djelu i upravnom ugovoru	64.112	25.418
Obveze za naknade troškova zaposlenicima	688.580	691.750
Obveze prema državi za porez	331.680	324.602
Obveze za stipendije	35.326	39.775
Obračunati troškovi za koje nije primljen račun	-	5.600
UKUPNO	1.209.395	1.195.163

Izvor: izrada autora

Tablica 19 prikazuje bilješke ostalih kratkoročnih obveza rukometnog kluba Podravka Vegeta. Ukupan iznos obveza i naknada za plaće, obveza po ugovorima o djelu i upravnom ugovoru, obveze za naknade troškova zaposlenicima, obveze prema državi za porez, obveze za stipendije i obračunatih troškova za koje nije primljen račun na dan 31.12.2019. iznosi 1.209.395 kuna, a na dan 31.12.2020. iznosi 1.195.163 kuna.

Tablica 20 - Bilješke uz finansijske izvještaje – obveze po kratkoročnim zajmovima rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	31.12.2019.	31.12.2020.
Kratkoročni kredit – Podravska banka d.d.	25.000	-
Tekuća dospijeća dugoročnih zajmova	458.328	190.978
UKUPNO	483.328	190.978

Izvor: izrada autora

Prikazane obveze po kratkoročnim zajmovima u tablici 20 na dan 31.12.2019. iznosile su 483.328 kuna, a na dan 31.12.2020. 190.978 kuna.

Tablica 21 - Bilješke uz finansijske izvještaje – primanja uprave rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu

	2019.	2020.
Bruto plaća	285.794	223.066
UKUPNO	285.794	223.066

Izvor: izrada autora

Ukupan iznos bruto plaća uprave rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. godinu iznosio je 285.794 kuna, a za 2020. godinu 223.066 kuna.

4.4. Finansijska sredstva

Uspješnost poslovanja i obavljanja sportske djelatnosti ovisi o raspoloživim finansijskim sredstvima. Nепrofitne organizacije moraju biti svjesne potrebe i važnosti novčanog aspekta svoje djelatnosti premda novac nikada ne treba postati cilj djelovanja neprofitne organizacije već važno sredstvo za postizanje ciljeva.²⁴ Planirani iznosi i izvori financiranja određuju se prema procjeni prioritetnih potreba, a sredstva se prikupljaju iz privatnih i javnih izvora. Da bi se koristila sredstva iz javnih izvora potrebno je zadovoljiti određene kriterije. Javna sredstva prikupljaju se putem raznih natječaja ministarstva nadležnog za sport, nacionalnih olimpijskih odbora ili pojedinih lokalnih zajednica. Uz to, koriste se i prihodi ostvareni obavljanjem sportske djelatnosti, članarine te sredstva lokalne i područne samouprave. Rukometni klub Podravka Vegeta ima i dugoročni kredit i kratkoročni zajam u Podravskoj banci d.d. Glavni sponzor kluba je Podravka d.d. koja za obostranu korist ovisno u ugovorenim uvjetima pruža finansijsku ili drugu vrstu podrške. Osim Podravke d.d. klub sponzorira i grad Koprivnica, Belupo, županijski radio Koprivnica, radio Drava, Drava info, Glas Podравine i Prigorja, radio glas Podравine, Podravska banka, Radnik, Grafičar, Hrvatski telekom, Mobile4u, Plitvice, JANAF, DeRoyal i hotel Picok.

²⁴ Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

5. ZAKLJUČAK

Računovodstvo je izrazito značajno za obavljanje svake gospodarske djelatnosti pa su tako računovodstvene evidencije i informacije neizostavne i u neprofitnim organizacijama. Neprofitne organizacije nisu orijentirane na ostvarivanje profita već su usmjerene na postavljanje ciljeva i strategija, a njihovim se djelovanjem povećava društveni i socijalni kapital. Unatoč svojoj specifičnosti, neprofitne organizacije obvezne su sastavljati temeljne finansijske izvještaje; bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke uz finansijske izvještaje. Sportske udruge pripadaju sustavu neprofitnog računovodstva, a njihovo je poslovanje regulirano nekolicinom zakona. U Republici Hrvatskoj sportske su udruge osnovne organizacijske jedinice hrvatskog sporta i jedan od temeljnih pravnih oblika neprofitnih organizacija. Upravo one, na teritoriju Republike Hrvatske zauzimaju najveći udio prema području djelovanja, a prikupljenim sredstvima zadovoljavaju opće potrebe društvene zajednice. Na primjeru najuspješnijeg hrvatskog ženskog rukometnog kluba, Podravke Velete, prikazani su i analizirani temeljni finansijski izvještaji koji pružaju informacije o finansijskom položaju, stanju, uspješnosti i novčanim tokovima kluba. Na temelju obavljene analize i provedene revizije utvrđeno je da su finansijski izvještaji rukometnog kluba Podravke Velete u skladu sa standardima te da pružaju istinite i korektne računovodstvene informacije.

LITERATURA

1. Alfirević N., Pavičić J., Najev Čačija Lj., Mihanović Z., Matković J. (2013), Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija, Zagreb: Školska knjiga
2. Bajić S. (2015.), Financijsko poslovanje udruge (Financial management of the association), Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
3. Bartoluci M., Škorić S. (2009.), Menadžment u sportu, Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
4. Bežovan G. (2008.), Neprofitne organizacije i kombinirani model socijalne politike, preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/file/46867>
5. Beyersdorff M.(2015.), Generally Accepted Accounting Practice under International Financial Reporting Standards, New Jersey: Wiley
6. Bičanić N., Dojčić I., Đukanović Lj., Jakir Bajo I., Karačić M., Lukač D., Paić Ćirić M., Slovinac I., Vranar K., (2019.), Poslovanje neprofitnih organizacija, II. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Zagreb: TEB
7. Dadić L. (2016.), Važnost fundraisinga za održivost neprofitnih organizacija, preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/179120>
8. Dimitrović M., Horvatić Kapelac M., Novokmet M. (2014), Računovodstvo neprofitnih organizacija, Zagreb: Školska knjiga
9. Dremel N. (2004.), Računovodstvo neprofitnih organizacija, Zagreb: RRIF plus
10. e-Građani, informacije i usluge (2022.), Računovodstvo udruga na dan:19.05.2022. [podatkovni dokument], preuzeto s <https://gov.hr/hr/racunovodstvo-udruga/590>
11. Gulin D., Spajić F., Spremić I., Tadijančević S., Vašiček V., Žager K., Žager L. (2006.), Računovodstvo, Zagreb: Rif
12. Habek M., Tadijančević S., Tepšić R. (1990.), Računovodstvena teorija i metoda, Zagreb: Progres
13. Izvješće neovisnog revizora i finansijski izvještaji (2020.), preuzeto s <https://rk-podravka.hr/>
14. Milić A., Nikić J. (2015), Dvojno knjigovodstvo neprofitnih organizacija, Zagreb: Riznica, Rif
15. Ovesnik M., Ambrož M. (1999.), Neprofitni autopoetični sustavi, Zagreb: Alineja
16. Pavičić J. (2003.), Strategija marketinga neprofitnih organizacija, Zagreb: Masmedia

17. Rukavina K. (1994.), Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne organizacije, Zagreb: Ekonomski vjesnik
18. Statut RK PODRAVKA (2020.), preuzeto s <https://rk-podravka.hr/>
19. Udruge u Republici Hrvatskoj (2020.), preuzeto s https://udruge.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/udruge_u_RH_2020.pdf
20. Vašiček D., Vašiček V. (2016.), Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet
21. Vašiček V., Vašiček D., Sirovica K. (2000.), Računovodstvo neprofitnih organizacija, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika
22. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine br. 121/14. (2014.)
23. Zakon o sportu, Narodne novine br. 71/06. i 98/19. (2020.)
24. Zakon o udruženjima, Narodne novine br. 74/14., 70/17. i 98/19. (2014.)
25. Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017.), Analiza finansijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi, Zagreb: Rif
26. Žager K., Tušek B., Vašiček V., Žager L. (2007.), Osnove računovodstva, Zagreb: Rif

POPIS SLIKA, GRAFIKONA I TABLICA

Grafikon 1 - Broj udruga prema područjima djelovanja.....7

Slika 2 - Shematski prikaz stručnih poslova u sportu, u smislu Zakona o sportu..... 14

Tablica 1 - Račun dobiti i gubitka rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu	20
Tablica 2 - Bilanca rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	22
Tablica 3 - Izvještaj o novčanom tijeku rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	24
Tablica 4 - Izvještaj o promjenama kapitala rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2018., 2019. i 2020. godinu.....	25
Tablica 5 - Bilješke uz finansijske izvještaje - poslovni prihodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	27
Tablica 6 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostali poslovni prihodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	27
Tablica 7 - Bilješke uz finansijske izvještaje – materijalni troškovi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	28
Tablica 8 - Bilješke uz finansijske izvještaje – troškovi osoblja rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	29
Tablica 9 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostali troškovi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	29
Tablica 10 - Bilješke uz finansijske izvještaje – vrijednosna usklađenja rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	30
Tablica 11 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostali poslovni rashodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	30
Tablica 12 - Bilješke uz finansijske izvještaje – finansijski prihodi i rashodi rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	31
Tablica 13 - Bilješke uz finansijske izvještaje – porez na dobit rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	31

Tablica 14 - Bilješke uz finansijske izvještaje – potraživanja od kupaca rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	32
Tablica 15 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostala kratkoročna potraživanja rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	32
Tablica 16 - Bilješke uz finansijske izvještaje – novac rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	33
Tablica 17 - Bilješke uz finansijske izvještaje – obveze po dugoročnim kreditima rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	33
Tablica 18 - Bilješke uz finansijske izvještaje – obveze prema dobavljačima rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	33
Tablica 19 - Bilješke uz finansijske izvještaje – ostale kratkoročne obveze rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	34
Tablica 20 - Bilješke uz finansijske izvještaje – obveze po kratkoročnim zajmovima rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu	34
Tablica 21 - Bilješke uz finansijske izvještaje – primanja uprave rukometnog kluba Podravka Vegeta za 2019. i 2020. godinu.....	35